זולת
לשוויון וזכויות אדם

26 באפריל 2026

לכבוד
עו"ד אופיר ביתן
יועמ"ש הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו
rozi@rashut2.org.il

שלום רב,

הנדון: דרישה לאכיפה מיידית של הדין בשל פקיעת תוקפן של ההטבות הזמניות לערוצים זעירים

1. הרינו לפנות אליך בשם מכון זולת לשוויון וזכויות אדם, בעניין **פקיעת תוקפן של ההטבות הזמניות שניתנו לערוצים בעלי רישיון זעיר, ובפרט ביחס לערוץ 14, וזאת בהתאם להוראות חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990 ("חוק הרשות השנייה").**
2. בשנת 2018 תוקן חוק הרשות השנייה במסגרת תיקון 44, אשר יצר את המסגרת הרגולטורית של "בעל רישיון זעיר" ואפשר לערוץ 14 (בתקופה בה היה קרוי "ערוץ 20") לשנות את מתכונתו מערוץ ייעודי המחויב לשידורי מורשת לערוץ בעל רישיון רחב, שאינו מוגבל עוד בתכניו. במסגרת תיקון זה נקבעו הקלות משמעותיות לערוצים הזעירים, חלקן כהטבות קבע, כל עוד הגוף המשדר עונה לקריטריון של "בעל רישיון זעיר", וחלקן כהטבות זמניות לתקופת מעבר של חמש שנים, שנועדה לאפשר הסתגלות למשטר הרגולטורי החדש. תקופת המעבר המקורית הסתיימה בפברואר 2023, אולם הוארכה פעמיים ביוזמת שר התקשורת, תוך הצהרה מפורשת כי מדובר בהסדר זמני בלבד בהתאם להארכה האחרונה, **תוקפן של ההטבות הזמניות פקע ביום 25.2.26.**[1]
3. ההטבות הזמניות שפקעו הן רחבות היקף ומהותיות. בין היתר, הותרה **החזקה מלאה בערוץ בידי בעלים יחיד**, בניגוד למגבלות האחזקה החלות על ערוצים אחרים; הותרה **בעלות צולבת בין שידורי רדיו וטלוויזיה**, בניגוד לאיסורים הקבועים בדין; ניתן **פטור מתשלום דמי רישיון שנתיים**; ניתן **פטור מהפקדת ערבויות להפקות מקור וסוגה עילית**; וכן ניתן **פטור מעמידה בתנאים מקדמיים לקבלת רישיון.**[2] מדובר בהקלות כלכליות ומבניות משמעותיות, אשר נועדו להיות זמניות בלבד, ובעלות השלכה ישירה על מבנה השוק, על רמת התחרות ועל היכולת להבטיח פלורליזם תקשורתי.
4. עם פקיעת תקופת המעבר, **חדל להתקיים הבסיס החוקי להמשך תחולתן של הקלות אלה, וכל המשך פעילות תוך הסתמכות על ההטבות שפקעו מהווה הפרה של הוראות החוק.** בנסיבות

[1] חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון מס' 49), התשפ"ד-2024, מאגר החקיקה – אתר הכנסת.
[2] סעיף 71 לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, תש"ן-1990.

אלו, חלה על הרשות השנייה חובה ברורה להפעיל את סמכויותיה ולהבטיח אכיפה מלאה של הדין, בהתאם לעקרון החוקיות, לחובת השוויון בין גופים מפוקחים ולכללי המינהל התקין. הימנעות מאכיפה עלולה לעלות כדי פגם מנהלי מהותי, ואף להקים חשש להפליה פסולה בין בעלי רישיון.

5. מעבר לכך, לא ניתן להתעלם מן ההקשר הרחב יותר שבו ניתנו והוארכו ההטבות. הצטברות ההקלות החריגות, לצד הארכתן החוזרת ונשנית חרף אופיין הזמני המוצהר, מעלה חשש ממשי כי שיקולים זרים השפיעו על עיצוב ההסדר הרגולטורי ועל יישומו בפועל, בפרט, כאשר אחד מבין הערוצים הזוכים להקלות הוא ערוץ 14, שמזוהה עם ראש הממשלה נתניהו ועם הממשלה, ובעל נתוני צפייה גבוהים משמעותית ביחס לערוצים הזעירים האחרים.
6. נוכח האמור, **נבקש כי הרשות תפעל ללא דיחוי להבהיר באופן רשמי כי ההטבות הזמניות אינן בתוקף עוד, ותנקוט צעדים אופרטיביים להחלת הדין במלואו על כלל בעלי הרישיון הזעיר.** בכלל זה, יש לדרוש עמידה מלאה במגבלות הבעלות, לבחון קיומן של בעלויות צולבות אסורות ולפעול להפסקתן ככל שקיימות, לחייב בתשלום דמי רישיון כנדרש בדין, לדרוש הפקדת ערבויות בהתאם לחובות החלות על בעלי רישיון, וכן לבחון את עמידתם של הגורמים הרלוונטיים בתנאי הסף לקבלת רישיון. ככל שיימצאו הפרות, יש לנקוט בהליכי אכיפה מנהליים מתאימים, לרבות הטלת עיצומים, קביעת תנאים ברישיון או כל סעד אחר הקבוע בדין. בנוסף, מן הראוי כי עמדת הרשות והצעדים הננקטים יפורסמו לציבור, לשם הבטחת שקיפות וחיזוק אמון הציבור ברגולטור.
7. כאמור לעיל, המשך תחולתן בפועל של הטבות זמניות שפקעו פוגע בעקרון החוקיות, בעקרון השוויון וביסודות ההסדרה התקינה של שוק התקשורת בישראל. בנסיבות אלה, קיימת חשיבות מיוחדת לפעולה מיידית, ברורה ושקופה מצד הרשות.

8. בשל החשיבות הרבה שיש לנושא, והשפעתו על התנהלותו של שוק השידורים בכללותו, נודה להתייחסותך בהקדם.

בכבוד רב,

טל הלל, עו"ד
מקדמת מדיניות, מכון זולת

עינת עובדיה
מנכ"לית, מכון זולת